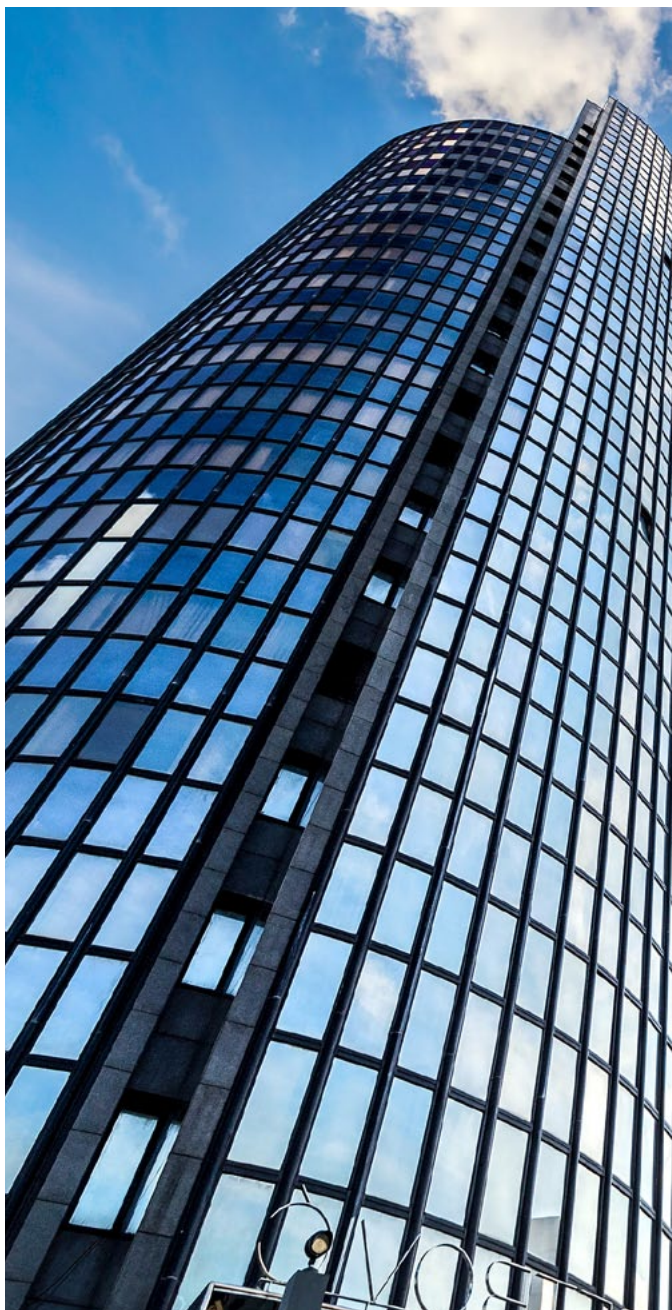

POSLOVANJE NA STRANOM TRŽIŠTU **HRVATSKA**

Sadržaj

Uvod	4
Opšti podaci o Hrvatskoj	5
Ekonomski pokazatelji	7
Sektorska struktura privrede	9
Spoljnotrgovinski bilans	10
Spoljnotrgovinski bilans sa Republikom Srbijom	11
Investiranje u Hrvatsku	12
Potencijali izvoza i saradnje sa Hrvatskom	14
Osnivanje kompanije	15
Troškovi rada	17
Radna snaga - dozvole za rad i boravak	17
Građevinske dozvole	19
Provera pouzdanosti partnera	19
Podsticaji	20
Poreski sistem i poreske olakšice u Hrvatskoj	22
Javne nabavke	23
Važni kontakti i linkovi	24

U poslovnom svetu kvalitetne informacije i kontakt znače uspeh.

Pred vama je brošura namenjena kompanijama koje posluju ili planiraju da prošire svoje poslovanje na tržištu Hrvatske. Ona pruža osnovne informacije koje su potrebne za uspešno poslovanje, kao što su ekonomski pokazatelji, trendovi, sektorska struktura privrede i poreski sistem.

Pored osnovnih ekonomskih pokazatelja, koji daju sliku o performansama određenog tržišta, a na, osnovu učestalih upita članica Privredne komore Srbije u vezi sa poslovanjem na tržištima u regionu, prepoznali smo potrebu da pripremimo priručnik koji daje odgovore na pitanja: „Zašto investirati?“, „Kako se osniva privredni subjekat?“, „Koje su procedure za dobijanje dozvole za rad?“, odnosno „Kako uputiti radnike na rad?“, „Kako se informisati o raspisanim pozivima za javne nabavke?“.

Informator daje i podatke o važnim kontaktima i linkove do relevantnih institucija koje mogu da pomognu u realizaciji vaših poslovnih aktivnosti.

Naša namera je da stavimo na raspolaganje resurse Privredne komore Srbije kako biste bili što bolje informisani, a vaš nastup na tržištima u regionu bio efikasniji.

Nadamo se da će ovaj informator doprineti vašem poslovnom uspehu.

Centar za regionalnu saradnju
Privredne komore Srbije

Uvod

Republika Hrvatska je članica Evropske Unije, evrozone i deo Šengen zone. Pripada centralnoj i jugoistočnoj Evropi i nalazi se na Balkanskom poluostrvu. Izlaz na Jadransko more, koje zauzima posebno mesto u nacionalnoj privredi, u dužini većoj od 1 700 km joj daje komparativne privredne prednosti. Graniči se sa 6 država od kojih najveću kopnenu granicu ima sa Bosnom i Hercegovinom. Glavni grad je Zagreb koji je političko, kulturno, naučno i privredno središte Republike Hrvatske.

Hrvatska privreda sa BDP-om od 78 milijardi evra u 2023. godini spada u jednu od najačih privreda u jugoistočnoj Evropi, međutim još je ispod proseka razvijenosti privreda zemalja EU. Najvažnija privredna grana je turizam sa gotovo 20% udela u BDP-u. U 2023. godini ostvaren je porast broja dolazaka turista u odnosu na 2022. godinu za 9,7%, i približio se rekordnoj 2019. godini. Pre pandemije korona virusa udeo turizma je dostizao nivo i do jedne četvrtine BDP-a. Pored usluga, doprinos BDP-u najviše daje industrija, i to prerađivačka industrija (prehrambena, petrohemijska, metaloprerađivačka). Budući da uslužne delatnosti čine oko dve trećine BDP-a, a udeo poljoprivrede je manji od 3,2%, hrvatska privreda po strukturi odgovara privredama zemalja Evropske Unije.

Rudna bogatstva Hrvatske nisu velika. Najvažniji prirodni resursi su nalazišta nafte i gasa koji nisu dovoljna za podmirivanje domaće potrošnje. Poljoprivreda predstavlja neiskorišćen resurs (više od 50% teritorije čini poljoprivredno zemljište), jer se od moguće obradive površine samo polovina koristi. Pored mora, kao neiscrpnog resursa (izvor soli, ribe i morskih plodova) i poljoprivrednog zemljišta, Hrvatska je bogata i šumama, kojima je pokriveno više od trećine teritorije.

Infrastruktura je dobro razvijena. Preko teritorije Hrvatske prolaze tri panevropska koridora: V (ko-

pneni koridor), VII (vodeni koridor - Dunav), X (kopneni koridor). Hrvatska poseduje i jednu od najrazvijenijih mreža autoputeva i brzih saobraćajnica u ovom delu Evrope (obzirom na veličinu i broj stanovnika). Dobro je povezana sa ostatkom sveta, kako morem (6 međunarodnih luka), tako i vazdušno (7 međunarodnih aerodroma), što joj omogućava lakši transport robe i putnika.

Činjenica je da postoji velika neravnoteža u međusobnim stranim ulaganjima između Srbije i Hrvatske. Srpski privrednici imaju problem plasiranja kapitala na tržište Hrvatske, dok u Srbiji posluje veliki broj hrvatskih firmi i predstavništava. Sa druge strane, sve je veći broj srpskih kompanija koje iskazuju interes da ulažu u Hrvatsku, a očekuje se da će, u narednim godinama, uslovi za investiranje biti sve povoljniji, otvoreniji. Najvažniji spoljnotrgovinski partneri Hrvatske su države članice EU sa kojima je u 2023. godini robna razmena iznosila gotovo 70 posto ukupnog izvoza, te isti procenat ukupnog uvoza.

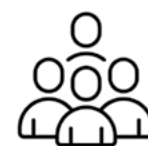
Hrvatska je 1. januara 2023. godine ušla u Šengen zonu, najveću bezgraničnu zonu na svetu. Ukinute su sve kontrole na unutrašnjim kopnenim i morskim granicama između Hrvatske i drugih zemalja u šengenskom prostoru. Nema izmena u proceduri prelaska granice za državljane Srbije, jer je Hrvatska i do ulaska u ovu zonu sprovodila šengenska pravila. Međutim, najavljeni početak primene evropskog sistema ulaska/izlaska EES i evropskog sistema za informacije o putovanjima i odobrenju ETIAS, dodatno će povećati gužve na graničnim prelazima i napraviti ozbiljne poremećaje u organizaciji međunarodnog transporta i logistike.

Službena valuta u Hrvatskoj od 1. januara 2023. godine je evro. Kune se mogu zameniti samo u Hrvatskoj narodnoj banci. Utvrđen je i fiksni kurs zamene kune u evro: 1 evro = 7,53450 kuna.

Opšti podaci o Hrvatskoj

POVRŠINA

56.594 km²

BROJ STANOVNIKA

3.871.833

Prema popisu iz 2021. Hrvatska ima 3.871.833 stanovnika. U odnosu na Popis 2011, broj stanovnika smanjio se za 413.056 osoba ili 9,64%. Prema procenama Državnog zavoda za statistiku u 2023. taj broj je još manji, 3.855.641.

PROSEČNA STAROST

42,5

Prema popisu iz 2021. godine prosečna starost stanovništva Republike Hrvatske iznosila je 44,3 godine (muškarci 42,5 godina, žene 45,9 godina), što je svrstava među najstarije nacije Evrope.

ADMINISTRATIVNA PODELA

127

Županija je osnovna jedinica regionalne samouprave. Manje administrativno-teritorijalne jedinice u sastavu županija su gradovi u urbanim područjima, odnosno opštine u ostalim područjima. Prema zakonu iz 2006. Hrvatska ima 127 gradova i 428 opština. Glavni grad Zagreb ima poseban status grada i županije.

SLOBODNE ZONE¹

13

U Hrvatskoj ima 13 slobodnih zona. Četiri se nalaze u lukama: Puli, Rijeci, Splitu i Pločama, a ostale su razmeštene u unutrašnjosti: Krapinsko-zagorska, Splitsko-dalmatinska, zone u Kukuljanovu, Osijeku, Ribniku, Slavonskom Brodu, Varaždinu, Vukovaru i Zagrebu.

TRANSPORTNA/PUTNA /TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

1.423 km

Tri panevropska koridora: V, VII, X

Putevi: 26.550,5 kilometara ukupne dužine
- autoputevi i brze saobraćajnice 1.423 km

Pruge: 2.722 km ukupne dužine
- elektrifikovanih pruga ukupno 980 km

Morske luke: 6 morskih luka
- 3 pretežno teretne: Rijeka, Ploče i Šibenik
- 3 pretežno putničke: Zadar, Split i Dubrovnik

Unutrašnji plovni putevi: ukupne dužine od 804,1 km
- Dunav - plovni put u dužini od 137,5 km,
- Sava - plovni put u dužini od 447,7 km,
- Drava - plovni put u dužini od 198,6 km,
- Kupa - plovni put u dužini od 5,9 km,
- Una - plovni put u dužini od 11 km.

Luke na unutrašnjim plovnim putevima su: Osijek, Sisak, Slavonski Brod i Vukovar.

Međunarodni aerodromi: Zagreb, Dubrovnik, Split, Zadar, Pula, Rijeka i Osijek.

Naftovod JANAF
LNG terminal Krk

NAJVAŽNIJI MOBILNI OPERATERI

- T-Hrvatski Telekom
- Vip
- Tele2

¹ Više informacija na: <http://www.croatianfreezones.org/hr/>

SLUŽBENA VALUTA

Evro

(do 1.1.2023. Kuna (1 evro = 7,53450 kuna))

TELEFONSKI POZIVNI BROJ

+385

INTERNET DOMEN

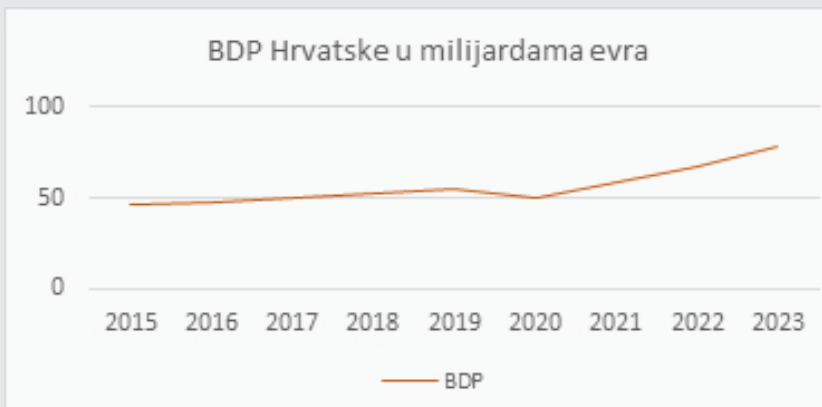
.hr

Ekonomski pokazatelji

BDP

BDP Hrvatske za 2023. godinu iznosio je 78 milijardi evra, dok je za 2022. godinu bio 67,4 milijarde evra. Realna stopa rasta BDP-a u 2023. godini iznosila je 3,3%.

Izvor: Državni zavod za statistiku R. Hrvatske

BDP PO GLAVI STANOVNIKA

20.239

U 2023. godini iznosio je 20.239 evra.

STOPA INFLACIJE

8,4%

8,4% u 2023. godini.

STOPA NEZAPOSLENOSTI

6,1%

Stopa nezaposlenosti u 2023. godini iznosila je 6,1%. To je smanjenje u odnosu na 2022. kada je iznosila 6,7%.

PROSEČNA PLATA

1.322

U septembru 2024. godine prosečna plata iznosila je 1.322 evra neto (1.829 € bruto I). To je povećanje od 166 evra u odnosu na septembar 2023. kada je u neto iznosu bila 1.156 evra (1.596 € bruto I).

MINIMALNA PLATA

670

Minimalna plata za 2024. godinu iznosi 670 evra, odnosno 840 evra (bruto I).

DEVIZNE REZERVE

2,8

2,8 milijardi evra - ulaskom u evrozonu sva ulaganja u evrima više ne čine deo međunarodnih rezervi i ostale devizne imovine.

SPOLJNI DUG

60,8

60,8 milijardi evra u 2023. godini (78% BDP)

STOPA RASTA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

-0,3%

Stopa rasta industrijske proizvodnje u 2023. godini bila je -0,3%

Sektorska struktura privrede

Privredu Hrvatske čine dva glavna sektora, usluge (turizam, ugostiteljstvo, trgovina, transport i drugi) i industrija (uglavnom prerađivačka: prehrambena, petrohemijska, metaloprerađivačka).

Sektor poljoprivrede je slabo razvijen. Obzirom na veličinu obradivog zemljišta, koristi se samo polovina, a udeo u BDP-u je manji od 3%. Vrednost poljoprivredne proizvodnje u 2023. iznosila je 2,84 milijarde evra, što je u odnosu na prethodnu godinu pad za 12,5%. Uslužne delatnosti čine oko dve trećine bruto domaćeg proizvoda (BDP). Sektor informaciono-komunikacione tehnologije je najbrže rastući sektor u Hrvatskoj koji se nastoji podržati kako bi u budućnosti postao motor razvoja kompletne privrede. Struktura zaposlenih prema sektoru delatnosti u 2023. godini pokazuje da je 69,5% zaposlenih radilo u uslužnim, 27,1% u nepoljoprivrednim te 3,4% u poljoprivrednim delatnostima. Hrvatska ima deficit radne snage u oblasti prerađivačke industrije, smeštaja i pripremanja hrane, trgovine na veliko i malo.

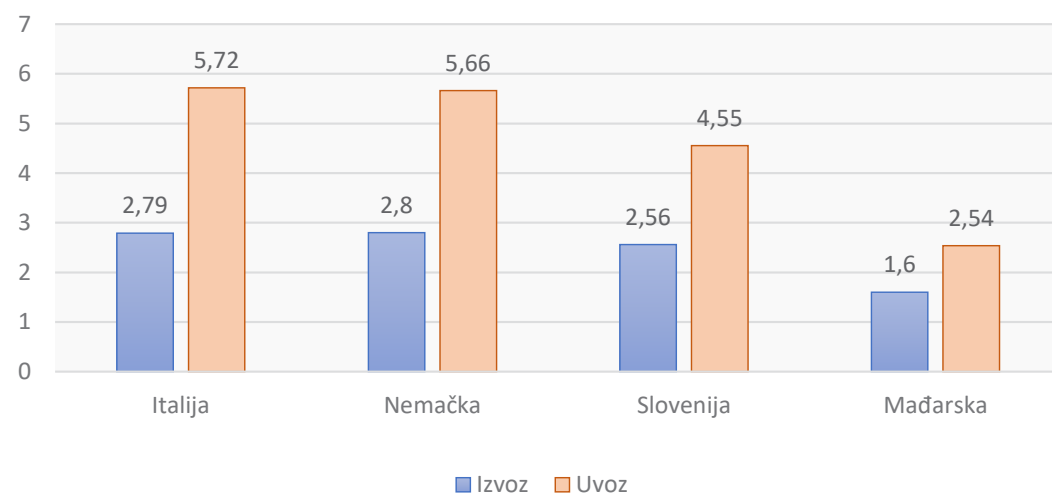
Država se uglavnom povukla iz vlasništva nad preduzećima, ali je zadržala vlasništvo ili kontrolni paket u tzv. strateškim firmama, odnosno preduzećima od posebnog interesa. Uglavnom su iz područja prometa, energetike, komunalnih usluga i upravljanja prirodnim resursima. Neke od njih su: Hrvatske šume, Hrvatske vode, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatske željeznice, Jadranski naftovod, Hrvatske ceste, Croatia Airlines, Jadrolinija, Adriatic Croatia International.

Najznačajniji trgovinski lanci u Hrvatskoj su: Konzum Plus, Spar, Tommy, LIDL, Plodine, Narodni Trgovački lanac, PEVEC, Kaufland.

Najznačajnije privatne kompanije, koje imaju zapaženu spoljnotrgovinsku ulogu i zapošljavaju značajan broj ljudi u Hrvatskoj su:

- Fortenova grupa nastala je 2019. godine nakon postupka restrukturiranja koncerna Agrokor. Osnovne delatnosti su joj maloprodaja i veleprodaja, prehrana i poljoprivreda. Ima više od 50.000 zaposlenih. Voda Jana jedan je od najznačajnijih izvoznih proizvoda.
- Orbico Grupa, jedna od vodećih preduzeća za distribuciju robe široke potrošnje. Ima međunarodnu distributivnu mrežu u 20 evropskih zemalja, u kojima zapošljava oko 8.000 radnika.
- Atlantic Grupa, jedna od vodećih prehrambenih kompanija u regionu, vodeći distributer robe široke potrošnje u jugoistočnoj Europi i vlasnik lanca apoteka. Zapošljava više od 5.300 radnika u 7 zemalja. Najpoznatiji izvozni brend je Cedevisa.
- Podravka, jedna od vodećih prehrambenih kompanija u jugoistočnoj, srednjoj i istočnoj Evropi; posluje širom sveta (u više od 60 zemalja), a ima oko 6.400 zaposlenih. Njen brend Vegeta prepoznatljiv je do datak hrani u celom svetu.
- Vindija, prehrambena industrija sa više od 4.000 zaposlenih u Hrvatskoj i regionu. Zaštitni znak kompanije prestižne su robne marke Cekin, 'z bregov i Kvaliteta Vindija, krovna marka koja obuhvata više od 1.000 proizvoda.
- Kraš, vodeći konditorski proizvođač u jugoistočnoj Evropi, s približno 2.300 zaposlenih. Čokoladne kocke Bajadera među najprepoznatljivijim su hrvatskim proizvodima.
- Končar, elektroindustrijska kompanija s približno 3.500 zaposlenih.
- Adris Grupa, razvila se iz Tvornice duhana Rovinj, a danas je čine četiri strateške poslovne jedinice: turizam, osiguranje, zdrava hrana i nekretnine sa približno 6.000 zaposlenih.

Uvoz i izvoz Hrvatske prema glavnim spoljnotrgovinskim partnerima u milijardama evra 2023. god.

Izvor: <https://izvoz.gov.hr/>

Spoljnotrgovinski bilans

Spoljnotrgovinski bilans Republike Hrvatske u 2023. godini beleži pad u odnosu na 2022. godinu kako u izvozu (-5%), tako i u uvozu (-5,4%). Ukupan izvoz Republike Hrvatske u 2023. godini iznosio je 22,9 milijardi evra, dok je ukupan uvoz iznosio 39,6 milijardi evra. U 2023. godini Hrvatska je ostvarila spoljnotrgovinski deficit od 16,7 milijardi evra. Pokrivenosti uvoza izvozom je u 2023. godini iznosila 58%, kao i u 2022.²

Delatnosti poljoprivrede, šumarstvo i ribarstvo, kao i rudarstvo i snabdevanja električnom energijom, imaju najveći uticaj na pad izvoza.

U ukupnom izvozu u 2023. prerađivačka industrija ima udeo od oko 85% i u odnosu na 2022. godinu ostvarila je porast izvoza za 3,3%, na 19,5 milijardi evra, dok je u ukupnom uvozu, s udelom od oko 86%,

ostvarila porast od 3,8%, na 34,2 milijarde evra.

Države članice EU su najvažniji spoljnotrgovinski partneri Hrvatske. U 2023. godini robna razmena sa EU činila je 67,9% ukupnog izvoza, a 76,9% ukupnog uvoza. U zemlje članice EU 2023. godini je izvezeno roba u vrednosti od 15,6 milijarde evra ili 6% manje nego u prethodnoj godini, dok je vrednost uvezene robe iznosila 30,4 milijarde evra, što je porast za 3%.

Italija je zemlja partner u koju je izvezeno gotovo najviše robe u 2023. godini, sa udelom od oko 12% ukupnog izvoza, te padom za oko 5% u odnosu na prethodnu godinu.

Glavni trgovinski partneri Hrvatske u 2023. godini bili su: Italija, Nemačka, Slovenija i Mađarska.

U 2023. robna razmena s trećim zemljama činila je 32,1% ukupnog izvoza, koji je u poređenju sa 2022. godinom smanjen za 2,3%, dok je robna razmena s trećim zemljama činila 23,1% ukupnog uvoza, koji je pao za 25,4% u poređenju sa 2022. godinom.

U 2023. godini se izvan EU najviše izvezlo u Bosnu i Hercegovinu, a udeo u ukupnom izvozu bio je oko 10%.

U zemlje CEFTA-e 2023. godine je izvezena roba za 4,3 milijarde evra ili 5,2% manje nego godinu ranije, dok je uvoz iz tih zemalja pao za 17,4%, na 2,5 milijarde evra, a najznačajniji trgovinski partneri su i dalje Bosna i Hercegovina i Srbija.

U 2023. godini u odnosu na 2022. godinu znatno je pao uvoz iz SAD-a, za oko 66%, a on čini oko 3% ukupnog uvoza Republike Hrvatske.

Spoljnotrgovinski bilans sa Republikom Srbijom

Ukupna trgovinska razmena Srbije sa Hrvatskom u 2023. godini iznosila je 1,89 milijardi evra i bila je za 156 miliona evra manja, tj. za 7.63% manja, od one zabeležene u 2022. godini. Srbija ima spoljnotrgovinski suficit u odnosu sa Hrvatskom u iznosu od 183,3 miliona evra, što je za 69,9 miliona evra manje, u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosio 253,2 miliona evra.

Izvoz u posmatranom periodu vredeo je 1,04 milijarde evra, što je za 113 miliona evra manje, za 9,83% manje, od istog perioda prethodne godine. Uvoz se takođe smanjio, u odnosu na 2022. godinu za 43,2 miliona evra i iznosio je 854 miliona evra, što predstavlja smanjenje od 4.8%.

Usled skokovitog rasta u 2022. godini i povećanih potreba za sigurnim snabdevanjem, (robna razmena povećana za 53,2% u odnosu na 2021.), došlo je do stabilizacije tržišnih prilika. Smanjenje razmene između R. Srbije i R. Hrvatske rezultat je smanjenja izvoza mineralnih goriva za čak 80 miliona evra, odnosno za 36,4%

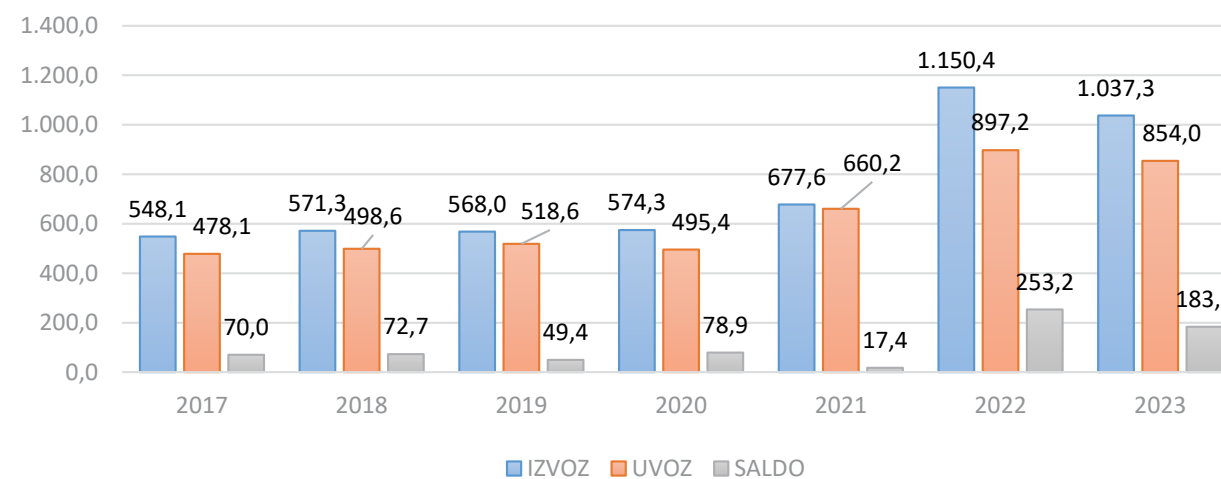
što je direktna posledica rata u Ukrajini i uvođenja sankcija u sferi energetike.

U ukupno ostvarenom izvozu Srbije u 2023. godini Hrvatska je na 10. mestu i učestvuje u njemu sa 3,6%, a po visini uvoza iz zemalja sveta, ostvareni uvoz iz Hrvatske u 2022. godini svrstava ovu zemlju na 14. mesto sa 2,3% ukupnog uvoza Srbije.

U 2023. godini ukupan broj srpskih kompanija koje je ostvarilo spoljnotrgovinsku razmenu sa Republikom Hrvatskom bio je 5.355. Do početka novembra 2024. godine u Srbiji su registrovana 902 subjekta čiju su većinski vlasnici pravna i/ili fizička lica iz Republike Hrvatske.

U izvozu iz Srbije najveće učešće pored mineralnih goriva uzeli su i plastične mase, kotlovi, mašine i uređaji, proizvodi na bazi žitarica, skroba, brašna ili mleka, odeća, nameštaj, posteljina, dušeci i dr.

Trgovinska razmena Srbije sa Hrvatskom u milionima €

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije

² Više informacija na: <https://izvoz.gov.hr/>

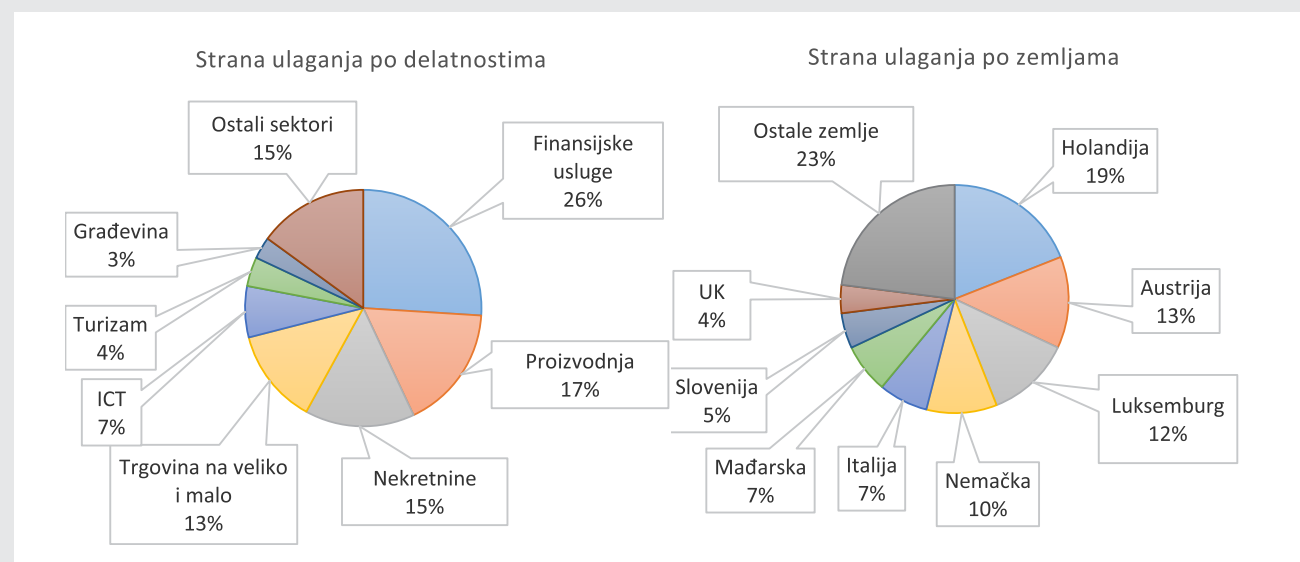
Investiranje u Hrvatsku

Jedan od ključnih preduslova za ulaganje u neku zemlju jeste vladavina prava, nizak nivo korupcije, ekonomska stabilnost i sigurnost investicije. Članstvo Hrvatske u Evropskoj Uniji donelo je pored tržišta i veliku sigurnost investitorima. Uz ekonomsku stabilnost, Hrvatska je dobila i bolji okvir za razvoj demokratije, vladavine prava i borbu protiv korupcije, što je verovatno jedan od najpozitivnijih uticaja članstva u EU.

Investiranjem u Hrvatsku dobija se pristup tržištu Evropske Unije, ali i tržištima onih država sa kojima Hrvatska ima potpisane sporazume o trgovini. To predstavlja resurs veći od 650 miliona potrošača. Takođe, otvara se mogućnost korišćenja EU fondova. Sigurnost investicije i digitalizacija državne uprave utiču pozitivno na odluke potencijalnih investitora. Vlada Republike Hrvatske je, za potrebe ubrzane komunika-

cije poslovnih subjekata sa državnom upravom, otvorila servis HITRO (www.hitro.hr) putem koga je moguće osnivanje društva s ograničenom odgovornošću ili jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću. Podsticaji i poreske olakšice takođe su jedan od bitnih pogodnosti ulaganja u hrvatsku privredu. Prema Zakonu o trgovačkim društvima domaća i strana društva posluju pod jednakim uslovima.

Hrvatska po uslovima poslovanja zauzima 51. mesto Doing Business liste Svetske banke za 2020. godinu. Od 1993. godine do kraja prvog kvartala 2024. godine u Hrvatskoj je evidentirano 51,2 milijarde evra direktnih stranih ulaganja. Najviše investicija u Hrvatsku dolazi iz zemalja Evropske unije. Listu predvodi Holandija sa 19% svih investicija, zatim Austrija sa 13%, Luksemburg sa 12%, Nemačka sa 10% i Italija i Mađarska sa po 7%.³

³ Izvor: www.investcroatia.gov.hr/

Hrvatska je danas u grupi od 10 vodećih investitora u R. Srbiji, sa uloženih preko 1,8 milijardi evra u različite sektore - od trgovine (gde su tržišni lideri) i usluga, do prerađivačke industrije. Među njima se posebno izdvajaju investicije **Fortenova grupe, Nexe Grupe, Vindija, MIN-DIV, LURA grupa, Comprom Plus, AD Plastic, RASCO, Jadran Galenski Laboratorij, Kostel Automotiv, Atlantic Group i dr.**

Sa druge strane sve je veći broj srpskih kompanija koje iskazuju interes da ulažu u Hrvatsku, a očekuje se da će, u narednim godinama, uslovi za investiranje biti sve povoljniji, otvoreniji. Ne postoje ekonomski razlozi da ne bude tako, jer su srpske kompanije u tehnološkom, finansijskom pogledu, kao i kvalitetom, izuzetno

napredovale. One su se pokazale kao veoma uspešne, o čemu govore investicije iz neposrednog susedstva. Na primer, u Sloveniji su srpske kompanije vlasnici značajnih hotelskih lanaca, aerodroma, banaka, informaciono-komunikacionih, građevinskih i prehrambenih kompanija, koje ostvaruju izvanredne rezultate.

Ulaganja srpskih kompanija u hrvatsko tržište, do skoro su praktično bila zanemarljiva. U poslednjih nekoliko godina postignut je iskorak, u kojima je, za kratko vreme, zabeležena značajna investiciona aktivnost srpskih kompanija, kao što su: **Milšped grupa, Industrija mesa Matijević, MK Grupa, Aleksandar gradnja, Metalac, Kapa star, MONDO INC i dr.**

Potencijali izvoza i saradnje sa Hrvatskom

Prema analizi sektorskih potencijala Privredne komore Srbije, perspektive za unapređenje trgovinske i privredne saradnje imaju tekstilna industrija, gumarska, industrija plastike, nameštaja, mašinska i elektro, industrija papira, mleka i mlečnih proizvoda. Značajne su mogućnosti za unapređenje saradnje u oblasti razvoja gasne infrastrukture radi povezivanja dve zemlje, ali i celog regiona, sa ciljem obezbeđivanja sigurnog snabdevanja, potrebe za diversifikacijom i obezbeđivanja konkurentnih uslova za snabdevanje gasom za privredu i građane. Turistička privreda Hrvatske može da angažuje srpske kompanije za izvođenje radova na rekonstrukciji postojećih i izgradnji novih turističkih objekata i snabdevanje građevinskim materijalima proizvedenim u Srbiji. Srpski poljoprivredni i prehrambeni proizvodi, svojim visokim kvalitetom, mogu postati deo lanaca snabdevanja velikih hotelskih kompleksa, ugostiteljskih objekata i malih i porodičnih hotela.

Prekogranične opštine, sa obe strane reke Dunav, takođe, predstavljaju značajan ekonomski potencijal koji može doprineti dodatnom unapređenju odnosa. Ovo područje je, zbog svog strateškog položaja, pogodno za razvoj industrije i izvoz proizvoda u Evropsku uniju.

Osnivanje kompanije

Hrvatska je poslednjih nekoliko godina pojednostavila način otvaranja firme. Uslovi za otvaranje firme su gotovo identični kao i za hrvatske državljane.

Strani državljani koji osnivaju preduzeće ne moraju imati prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, ali sedište novoosnovanog društva mora biti u Hrvatskoj. Ukoliko je osnivač fizičko lice koje nema hrvatsko državljanstvo i živi u inostranstvu, pre osnivanja, mora u Poreskoj upravi dobiti OIB (Osobni identifikacioni broj). Ukoliko je osnivač pravno lice, potreban je izvod iz registra u kome je preduzeće zavedeno u matičnoj državi, ne starije od 30 dana, kao i prevod na hrvatski od ovlašćenog sudskog prevodioca.

Da bi se olakšalo osnivanje preduzeća državljanima drugih država, Vlada Hrvatske je pokrenula nekoliko elektronskih servisa.

Putem servisa HITRO.HR⁴ mogu se dobiti potrebne informacije i obaviti većina potrebnih radnji za osnivanje preduzeća (j.d.o.o. i d.o.o.). Osim uplate osnivačkog kapitala i zahteva za boravak i rad, potrebno je pribaviti i ostalu dokumentaciju za upis poduzeća. Koraci su sledeći:

1. Izbor naziva preduzeća;
2. Prijavu za upis u sudski registar i neke njene priloge potrebno je overiti kod javnog beležnika;
3. Potrebno je ispuniti obrazac za Upis u registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku (DSZ). Nakon izvršenog upisa, rešenje o upisu u sudski registar, kao i obaveštenje o razvrstavanju DZS se preuzimaju u kancelarijama HITRO;
4. Rešenje o upisu u sudski registar trebalo bi da bude dobijeno u roku od pet radnih dana. Ako je prijava podnesena elektronskim putem preko sistema e-Tvrtka (<https://www.hitro.hr/usluga-e-tvrtka>), upis se mora izvršiti u roku od 24 sata.

5. Otvaranje računa u banci, prijava preduzeća u nadležnoj Poreskoj upravi (ukoliko želite biti u sistemu PDV-a potrebno je dobiti PDV ID broj i EORI broj preduzeća), a ako će preduzeće imati zaposlene, potrebno je preduzeće i radnike prijaviti Hrvatskom zavodu za penzijsko osiguranje (<https://lana.mirovinsko.hr/>) i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (<https://hzzo.hr/e-zdravstveno>).

Osnivanje preduzeća može se izvršiti i online preko linka: <https://esudreg.pravosudje.hr/hr/index.html> Ministarstvo gospodarstva Hrvatske pokrenulo je sistem START koji omogućava elektronsko pokretanje poslovanja: <https://start.gov.hr/st/index.html>. Trenutno su putem sistema START dostupne sledeće usluge: upis preduzeća u sudski registar; upis zanata u zanatski registar; upis u registar poslovnih subjekata (Državni zavod za statistiku); upis u registar poreskih obveznika, registar obveznika PDV-a i/ili dodela PDV ID broja (Poreska uprava); zahtev za otvaranje transakcijskih računa poslovnih subjekata (banke); registracija u sistemu HZMO-a; elektronska uplata naknada i osnivačkog kapitala.

Najniži iznos osnivačkog kapitala za uspostavljanje akcionarskog društva je 25.000,00 evra, dok je minimalni osnivački kapital za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću 2.500,00 evra. Minimalni osnivački kapital tzv. „jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću“ iznosi 1,3 evra. Za razliku od privrednih društava, ekonomsko interesno udruženje nema kapitalne zahteve.⁵

Strana trgovačka društva i trgovci pojedinci mogu poslovati u Hrvatskoj i putem filijale ili predstavništva, pri čemu predstavništvo posluje pod firmom osnivača sa napomenom da je reč o predstavništvu. Takođe, ono može početi sa radom tek nakon upisa u Registar predstavništava stranih lica u Republici Hrvatskoj.

⁴ Više informacija o otvaranju preduzeća na: <https://www.hitro.hr/>

⁵ Više o minimalnim osnivačkim kapitalima na: <https://investcroatia.gov.hr/osnivanje-trgovackog-drustva/>

Ukoliko investitor namerava da zaposli više od 20 radnika potrebno je da donese Pravilnik o radu kojim će se urediti organizacija rada, plate zaposlenih i druga pitanja ako već nisu uređena kolektivnim ugovorom. Radnici se mogu angažovati i preko Agencije za pri-

vremeno zapošljavanje što je regulisano odredbama Zakona o radu. Agencija za privremeno zapošljavanje, kao poslodavac, ustupa radnika drugom poslodavcu za privremeno obavljanje poslova na osnovu ugovora o ustupanju radnika.

Troškovi rada

Prosečni troškovi rada u Republici Hrvatskoj prema Eurostat-u za 2023. godinu iznosili su 14,4 evra po radnom satu.⁶ To je daleko ispod proseka Evropske Unije u kojoj prosečna cena radnog sata iznosi 31,8 evra. Prema istoj statistici najniži troškovi rada zabeleženi su u Bugarskoj 9,3 evra i Rumuniji 11 evra, a najviši u Luksemburgu 53,9 evra, Danskoj 48,1 evro i Belgiji 47,1 evro.⁷

Prema podacima hrvatske Finansijske agencije (FINA) za 2023. godinu, 156.145 preduzetnika obveznika poreza na dobit, zapošljavalo je 1.029.659 zaposlenih za koje su prikazali troškove u iznosu od 19,9 milijardi evra, što je 16,7% više u odnosu na 2022. godinu. Udeo troškova za

zaposlene u poslovnim rashodima iznosio je 13,5%, a u ukupnim rashodima 13,2%. Najveći udeo u ukupnim troškovima za zaposlene očekivano pripada troškovima neto plata i nadnica 63,8%, troškovi poreza i doprinosa iz plata čine 23,6% ukupnih troškova zaposlenih, a najmanji udeo imaju doprinosi na plate 12,5%.⁸

Prosečna plata u septembru 2024. godine iznosila je 1.322 evra neto (1.829 € bruto). To je povećanje od 166 evra u odnosu na septembar 2023. kada je u neto iznosu bila 1.156 evra (1.596 € bruto). Minimalna plata za 2024. godinu iznosi 670 evra neto, odnosno 840 evra (bruto I). Bruto II se dobija kada se bruto I uveća za 16,5%.

Radna snaga - dozvole za rad i boravak

Pored inflacije, rasta troškova za energente i spore administracije, poslodavce na prvom mestu muči i problem nedostatka odgovarajuće radne snage. Manjak radnika u turizmu, građevinarstvu i industriji se nado-mešta strancima, ali je veliki problem sa stručnim kadrovima koje je teško zadržati platama nižim od onih koje mogu dobiti na tržištu EU. Za izdavanje dozvola za rad i boravak strancima zaduženo je Ministarstvo unutrašnjih poslova.⁹ Policijska uprava može izdati

dozvolu za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji ispunjava opšte uslove za boravak, a na osnovu pozitivnog mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Pre podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za boravak i rad, poslodavac je dužan da online zatraži sprovođenja testa na tržištu rada kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), koji u maksimalnom roku od 15 dana obaveštava poslodavca da li je pronađen radnik na hrvatskom tržištu. Mišljenje HZZ se ne traži za se-

⁶ Sama statistika troškova ne uključuje samo bruto plate, isplate bonusa, službene automobile i stanove firme. U nju su uključeni i indirektni troškovi, kao što su doprinosi poslodavca za socijalno osiguranje, troškovi daljeg usavršavanja i porezi na platu, a za izradu statistike u obzir su uzeti podaci firmi s najmanje deset zaposlenih.

⁷ Više o ceni radnog sata na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Hourly_labour_costs

⁸ Više informacija na: <https://www.fina.hr/novosti/troskovi-osoblja-i-troskovi-rada-kod-poduzetnika-u-hrvatskoj-u-2023.-godini>

⁹ Više o dozvolama za boravak i rad u Hrvatskoj na: <https://mup.gov.hr/radne-dozvole/286764>

zonskog radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu u trajanju do 90 dana tokom kalendarske godine ili ako se radi o produženju dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje.

Upućivanje radnika u Hrvatsku¹⁰ radi isporuke, montaže i servisa čiji je poslodavac stranac u okviru privremenih ili povremenog prekograničnog pružanja usluga na ograničeno vreme vrši se na osnovu:

- ugovora izemđu korisnika usluga i poslodavca,
- šalje ga u svoje predstavništvo i kompaniju u vlastištvo poslodavca
- ili ga ustupa korsniku u R. Hrvatsku kao agencija za privremeno zapošljavanje

Upućeni radnik može biti državljani EEP-a (Evropski ekonomski prostor) ili treće zemlje koji su zakonito zaposleni kod stranog poslodavca na području druge države članice EEP-a.

Strani poslodavac dužan je da pre početka upućivanja podnese izjavu o upućivanju, pisano ili elektronskim putem telu koje je posebnim propisom određeno kao nadležno telo za koordinaciju sistema socijalne zaštite u Republici Hrvatskoj.

Prema članu 141. Zakona o strancima, stav 2. upućeni radnici (državljeni trećih zemalja) mogu raditi u Republici Hrvatskoj na osnovu potvrde o prijavi rada do 30 dana u kalendarskoj godini, što se odnosi na zaposlene

kod stranog poslodavca koji je proizvođač mašina ili opreme i koji dolaze radi njihove isporuke, montaže ili servisa. Za vreme kratkotrajnog boravka državljanin treće zemlje mora imati prijavljen smeštaj. Smeštaj upućenih radnika mora prijaviti pravno ili fizičko lice koje je državljaninu treće zemlje pružilo smeštaj u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smeštaj putem servisa E-visitor ili prijave nadležnoj policijskoj stanici. Formular za prijavu boravišta ili prebivališta mozete naći na sledećem linku: <https://mup.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/stranci/2013/Obrazac%208a.pdf>

Po podacima MUP-a, u 2023. godini je izdat rekordan broj dozvola za rad i boravak stranaca u R. Hrvatskoj. Tako je 172.499 osoba dobilo novu ili produžilo staru dozvolu za rad, što je više za 48.378 dozvola, odnosno više za 39% nego u 2022. godini. Najveći broj dozvola za boravak i rad u 2023. godini izdat je državljanima Bosne i Hercegovine 38.236, Srbije 24.028, Nepala 23.493, Indije 15.627 i Severne Makedonije 13.412. U odnosu na 2022. vidno je povećan broj dozvola za lica iz pomenutih zemalja. Najveći broj dozvola za boravak i rad izdat je u građevinarstvu 68.912, turizmu i ugostiteljstvu 45.868, u industriji 24.034 dozvole, sektoru prometa i veza 11.497 i u trgovini 5.126 dozvola.

Građevinske dozvole

Značajna stavka za investitore koji hoće da grade objekat jeste brzo dobijanje građevinske dozvole. Zakonom o gradnji i Zakonom o prostornom uređenju RH uređuje se projektovanje, građenje, upotreba i održavanje građevina i sprovođenje upravnih i drugih postupaka u vezi sa tim.

Pre početka gradnje potrebno je proveriti namenu parcele, dobiti lokacijsku informaciju, pribaviti dokaz pravnog interesa (ukoliko nije moguće graditi po prostornom planu), izraditi glavni projekat, dobiti lokacijsku dozvolu, dobiti građevinsku dozvolu, prijaviti početak gradnje, izvršiti razmeravanje i označavanje gradilišta,

odrediti rok za završetak gradnje, obezbediti energetski sertifikat, a kada se gradnja završi dobiti upotrebnu dozvolu i obaviti tehnički pregled objekta.¹¹ U Republici Hrvatskoj u 2023. godini izdato je 11.564 građevinske dozvole, što je za 3,57% više nego u 2022. godini.¹²

Izdavanje dozvola omogućeno je i elektronskim putem pomoću sistema *eDozvola*¹³ koji je kreiralo Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i državne imovine. Brzina izdavanja građevinskih dozvola zavisi u kojoj od gradskih uprava je podnet zahtev, jer dozvole izdaju lokalne institucije, pa tako od njihove efikasnosti zavisi koliko dana će se čekati na dozvolu.

Provera pouzdanosti partnera

Na stranici Finansijske agencije (FINA) nalazi se servis *infoBIZ*¹⁴ gde se mogu pronaći finansijski podaci, rejtinzi i pokazatelji poslovanja preduzetnika, finansijskih institucija i neprofitnih organizacija za poslednjih 5 godina. Takođe, na portalu *Digitalne komore* i na sajtu *Sudskog registra*¹⁵ mogu se pronaći podaci o hrvatskim

privrednim društvima, i njihovim bonitetnim izveštajima. Ovi servisi doprinose sigurnosti pri pronalaženju poslovnog partnera, ali se mogu iskoristiti i za brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, kao i sistemsko praćenje klijenata i poslovnu analiza, izradu izveštaja i praćenje trendova.

¹⁰ Više informacija na: <https://mup.gov.hr/gradjani-281562/moji-dokumenti-281563/stranci-333/upuceni-radnici/282193>

¹¹ Više na: <https://investcroatia.gov.hr/dozvole-za-gradenje/> ; Vlada R. Hrvatske: <https://gov.hr/hr/gradjevinska-dozvola/1250> ; Ministarstvo prostornog uređenja: <https://mpgi.gov.hr/?id=8160&url=print&page=1>

¹² Hrvatski Državni zavod za statistiku

¹³ Više informacija na: <https://dozvola.mgipu.hr/naslovna>

¹⁴ FINA: <https://infobiz.fina.hr/landing>

¹⁵ Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1> ; Digitalna komora: <https://digitalnakomora.hr/home>

Podsticaji

Podsticajne mere se odnose na investicione projekte vezane za proizvodno-prerađivačke aktivnosti, razvojno-inovacione, aktivnosti poslovne podrške i aktivnosti usluga visoke dodatne vrednosti, a uređene su Zakonom o podsticaju ulaganja.

Da bi preduzetnik bio korisnik podsticajne podrške mora pre početka ulaganja da podnese prijavu Ministarstvu privrede i održivog razvoja.

Podsticaji su namenjeni registrovanim preduzetnicima u R. Hrvatskoj koji izvrše ulaganja u minimalnoj vrednosti od:

50.000,00 €

uz otvaranje najmanje 3 nova radna mesta za mikro preduzetnike

150.000,00 €

uz otvaranje najmanje 5 novih radnih mesta za male, srednje i velike preduzetnike

50.000,00 €

uz otvaranja najmanje 10 novih radnih mesta za centre za razvoj informaciono-komunikacionih sistema i softvera

3.000.000,00 €

uz uslov otvaranja najmanje 15 novih radnih mesta za projekte ulaganja kroz privredno aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu R. Hrvatske

500.000,00 €

za projekte ulaganja u modernizaciju i porast produktivnosti poslovnih procesa

Minimalni period očuvanja investicije i otvorenih novih radnih mesta povezanih sa ulaganjem je 5 godina za velike preduzetnike, a 3 godine za male i srednje preduzetnike, ali ne može biti kraće od vremena korišćenja podsticajnih mera. U zavisnosti od visine iznosa koji je uloženi dobijaju se i poreske olakšice u vidu umanjenja stope poreza na dobit od 50-100%. Za zapošljavanje se visina podsticaja određuje prema županiji u koju se investira, tj. u odnosu na stopu nezaposlenosti koja je prisutna u toj županiji.

Za investicije u tehnološke razvojno-inovacione aktivnosti, bespovratna novčana podrška predviđena je i za kupovinu opreme/mašina u visini do 20% stvarnih opravdanih troškova kupovine opreme/mašina, a u maksimalnom iznosu do 0,5 miliona evra, uz uslov da kupljena oprema/mašine moraju biti visoke tehnologije.

Podsticajne mere predviđene su i za troškove usavršavanja. Tako je merama pokriveno do 50% prihvatljivih troškova usavršavanja (troškovi predavača, putni troškovi, troškovi materijala...), na koje se još 10 % mogu dodati za usavršavanja radnika sa invaliditetom, još 10% ako se podrška dodeljuje srednjem preduzetniku ili još 20% ako se dodeljuje malom i mikro preduzetniku.

Uslovi za ostvarivanje prava na podsticajne mere kod kapitalnih troškova investicionog projekta jesu investicija u imovinu od najmanje 5 miliona evra i 50 novih radnih mesta. Visina dobijenog podsticaja zavisi od županijske stope nezaposlenosti, pa se kreće od 10% opravdanih troškova do 20%, ali ne više od 0,5 miliona odnosno 1 milion evra.

Podsticajne mere za radno-intenzivne investicione projekte zavisi od broja novootvorenih radnih mesta. Za otvorenih 100 i više radnih mesta dobija se povećanje podrške za 25%, zatim za 300 i više 50%, odnosno za 500 i više 100%.

Hrvatska daje podsticaje i za reaktiviranje neaktivne imovine i modernizaciju poslovnih procesa u vidu automatizacije, robotizacije i digitalizacija.

Stopa nezaposlenosti po županijama	Podsticajne mere za opravdane troškove otvaranja novih radnih mesta	Podsticajne mere za razvojno inovacione aktivnosti	Podsticajne mere za aktivnosti poslovne podrške i aktivnosti usluga visoke dodane vrednosti
<10%	10% (max. 3,000 €) za zapošljavanje grupa osoba propisanih članom 9. stavkom 3. Uredbe o podsticanju ulaganja	+50% (1,500 €)	+25% (750 €)
	4% (max. 1,200 €) za zapošljavanje ostalih osoba	+50% (600 €)	+25% (300 €)
10-15%	20% (max. 6,000 €) za zapošljavanje grupa osoba propisanih članom 9. stavkom 3. Uredbe o podsticanju ulaganja	+50% (3,000 €)	+25% (1,500 €)
	8% (max. 2,400 €) za zapošljavanje ostalih osoba	+50% (1,200 €)	+25% (600 €)
>15%	do 30% (max. 9,000 €) za zapošljavanje grupa osoba propisanih članom 9. stavkom 3. Uredbe o podsticanju ulaganja	+50% (4,500 €)	+25% (2,250 €)
	12% (max. 3,600 €) za zapošljavanje ostalih osoba	+50 % (1,800 €)	+25% (900 €)

Za dodatne informacije o merama podsticaja videti na stranici: <https://investcroatia.gov.hr/poticaji-za-investicijske-projekte/> Koristan alat za investitore kao pomoć pri donošenju odluke može biti Kalkulator podsticaja koji se nalazi na adresi: <https://investcroatia.gov.hr/kalkulator-poticaja/>

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO¹⁶) je jedinstven sistem

koji poduzetnicima pruža podršku kroz sve razvojne faze njihovog poslovanja – od istraživanja i razvoja ideje pa sve do komercijalizacije i plasmana na tržište. HAMAG-BICRO nudi široku lepezu usluga preduzetnicima kroz programe finansiranja putem bespovratnih subvencija, garancija i zajmova uz povoljne kamatne stope, kao i programe podsticaja istraživanja, razvoja i inovacija.

¹⁶ Više informacija na: <https://hamagbicro.hr/>

Poreski sistem i poreske olakšice u Hrvatskoj

- U zavisnosti od visine ulaganja i broja novih radnih mesta, investitori dobijaju i poreske olakšice:
- Poreske olakšice/podsticaji – delimično ili potpuno oslobađanje od poreza na dobit u periodu do 10 godina, u zavisnosti od visine ulaganja.
 - Redovna stopa poreza na dobit od 20% snižena je na od 9 do 0% , na dobit za investitore.

PDV	25%	Opšta stopa
	13%	Obuhvata usluge smeštaja, vodosnabdevanje, snabdevanje električnom energijom, dečije pelene i dr.
	5%	Obuhvata određene proizvode kao što su osnovne životne namirnice, lekove, kulturne događaje...
POREZ NA DOBIT	10%	Ukoliko su ostvareni prihodi do 995.421,06 evra
	18%	Ukoliko su ostvareni prihodi veći od 995.421,06 evra
POREZ NA DOBIT PO ODBITKU	15%	Opšta stopa
	20%	Na sve usluge, kada se plaćaju osobama koje imaju sedište ili mesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe.
	10%	Za nastupe inostranih izvođača
POREZ NA DOHODAK	Ne postoji jedinstvena stopa*	Niža stopa do 60.000,00 evra godišnje - do 5.000,00 evra mesečno
		Viša stopa od 60.000,01 evra godišnje - od 5.000,01 evra mesečno
STOPE PRIREZA POREZA NA DOHODAK	do 10%	Opština
	do 12%	Grad do 30.000 stanovnika
	do 15%	Grad iznad 30.000 stanovnika
	do 18%	Grad Zagreb
POREZ NA PROMET NEKRETNINA	3%	Opšta stopa
PENZIONI I ZDRVSTVENI DOPRINOSI	20%	Doprinos za penzijsko osiguranje
	16,5%	Zdravstveno osiguranje doprinos

Izvor: Poreska uprava Republike Hrvatske. Više na: www.porezna-uprava.hr

* Visine poreskih stopa određuju predstavnička tela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom. Odluka predstavničkog tela jedinice lokalne samouprave objavljuje se u "Narodnim novinama".

Javne nabavke

Postupak javnih nabavki u Hrvatskoj regulisan je Zakonom o javnoj nabavci.¹⁷ Sve informacije o javnim nabavkama, kao i praktične primere mogu se dobiti na portalu: <http://www.javnanabava.hr/>

Na istoj adresi moguće je naći i praktični priručnik: http://www.javnanabava.hr/userdocsimages/////ENP%20prirucnik_MGPO_final-compressed.pdf

Javna nabavka se sprvodi preko Elektronskog oglasa javne nabavke Republike Hrvatske (EOJN RH) koji je dostupan putem adrese: <https://help.nn.hr/support/solutions/articles/12000028500-upute-za-ponuditelje>

Uz registraciju dobija se uvid u dokumentaciju, omogućava komunikaciju sa naručiocem, slanje ponude, ESPD obrazac, mogućnost primanja zahteva sa pojašnjenjem, e-žalba, dostavljanje odluke o odabiru, dostavljanje odluke o neprihvatanju ponude i dr.

¹⁷ Više na: <https://www.zakon.hr/z/223/Zakon-o-javnoj-nabavi>

Važni kontakti i linkovi

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE	Centar za regionalnu saradnju PKS Resavska 13-15, 11000 Beograd Tel: +381 11 33 04 503 E-mail: region@pks.rs Web: www.pks.rs
	Hrvatska gospodarska komora Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb Tel: 0800 1852, +3851 4606 708 E-mail: hgk@hgk.hr Web: https://hgk.hr/
HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Digitalna komora E-mail: digitalnakomora@hgk.hr Web: https://digitalnakomora.hr/home Predstavništvo HGK u Republici Srbiji Topličin venac 19-21, 11000 Beograd Tel: +381 (0) 11 2028 035 E-mail: hgkbeograd@hgk.hr Web: https://hgk.hr/
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	Trg svetog Marka 2, 10 000 Zagreb Tel: +385 1 4569 222; +385 1 6303 222 E-mail: gradjani@vlada.hr Web: https://vlada.gov.hr/
AMBASADA REPUBLIKE SRBIJE U HRVATSKOJ	Slavujevac 3, 10 000 Zagreb Tel: +385 1 4579 067, +385 1 4573 330 E: srb.emb.croatia@mfa.rs Web: http://zagreb.mfa.gov.rs/cir/
AMBASADA REPUBLIKE HRVATSKE U SRBIJI	Kneza Miloša 62, 11000 Beograd Tel: +381 11 36 79 150, 36 79 151 E-mail: croebg@mvep.hr Web: https://mvep.gov.hr/rs
HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO PREDUZETNIŠTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE	Ksaver 208, Zagreb, Hrvatska Tel: +385 1 488 10 43 E-mail: info@hamagbicro.hr Web: https://hamagbicro.hr/
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE	Savska cesta 64, 10000 Zagreb Tel: +385 1 61 26 000 E-mail: pristupinformacijama@hzz.hr Web: https://www.hzz.hr/

DRŽAVNI INSPEKTORAT HRVATSKE	Šubićeva 29, 10 000 Zagreb Tel: 01 2375 100 E-mail: pisarnica.dirh@dirh.hr Web: https://dirh.gov.hr/
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE	Planinska 2a, 10 000 Zagreb Tel: (01) 6443 540, Fax: (01) 6443 899 E-mail: veterinarstvo@mps.hr Web: http://www.veterinarstvo.hr/
MUP REPUBLIKE HRVATSKE	Ulica grada Vukovara 33, 10 000 Zagreb Tel: + 385 1 6122 111 E-mail: pitanja@mup.hr Web: https://mup.gov.hr/
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA	Radnička cesta 80, 10000 Zagreb Tel: 01/3717-111, 01/6106-111 E-mail: javnost@mingor.hr Web: https://mingor.gov.hr/
MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EVROPSKE UNIJE	Miramarska cesta 22, 10000 Zagreb Tel: 01/6400-600 E-mail: kabinet@mrrfeu.hr Web: https://razvoj.gov.hr/
EVROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI	Web: https://strukturnifondovi.hr/
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb Tel: 01 6106 111, fax. 01 6109 201 E-mail: office@mps.hr, uprava.ruralnirazvoj@mps.hr Web: https://poljoprivreda.gov.hr/, www.ruralnirazvoj.hr
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE	Republike Austrije 20, 10 000 Zagreb Tel: 01 3782 444, fax. 01 3772 822 E-mail: pitanja@mpgi.hr Web: www.mgipu.gov.hr
MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	Prisavlje 14, 10 000 Zagreb Tel: 01 6169 111, fax. 01 3783 901 E-mail: ministar@mmpi.hr, fondovi@mppi.hr Web: https://mmpi.gov.hr/
LUKA RIJEKA	Riva 1, 51000 Rijeka, Croatia Tel: +385 51 496 000 E-mail: info@lukarijeka.hr, commercial@lukarijeka.hr Web: https://lukarijeka.hr/

GP BAJAKOVO

Policija

Tel: +385 32 343 939

Fax: +385 32 343 909

E-mail: gpg.bajakovo@mup.hr

Carina

Tel: +385 32 336 182

Fax: +385 32 271 818

E-mail: rgp_bajakovo@carina.hr

Fitosanitarna inspekcija

Tel: +385 32 271 811

Fax +385 32 450 427

E-mail: fitoinspekcija.bajakovo@dirh.hr

ŽGP TOVARNIK

Policija

Tel: +385 32 343 739; +385 32 343 713

Fax: +385 32 343 700

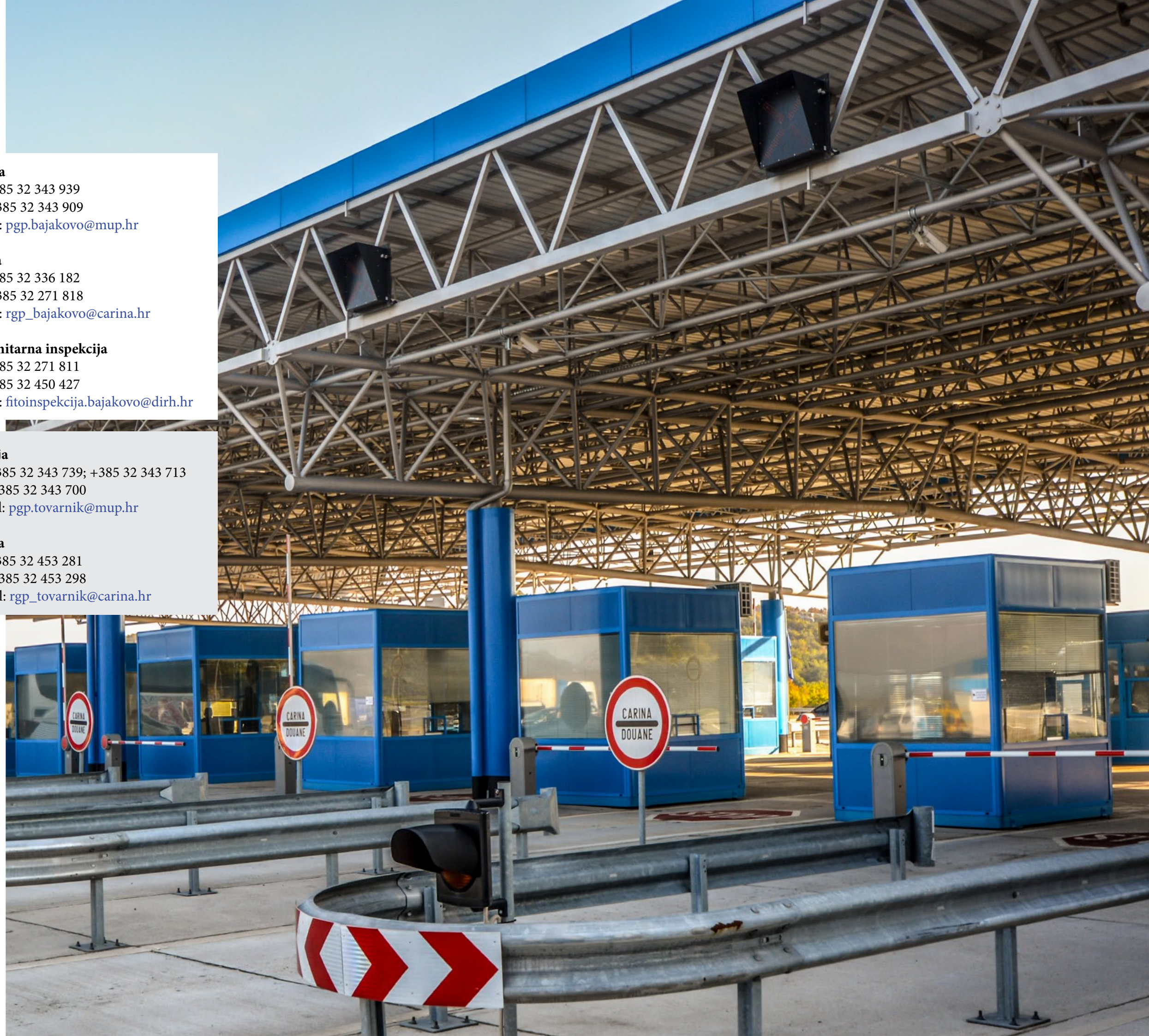
E-mail: gpg.tovarnik@mup.hr

Carina

Tel: +385 32 453 281

Fax: +385 32 453 298

E-Mail: rgp_tovarnik@carina.hr

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE
Centar za regionalnu saradnju PKS
Resavska 13-15, 11000 Beograd
Tel: +381 11 33 04 503
E-mail: region@pks.rs
Web: www.pks.rs